

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2014. március 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A rablás büntettének kísérlete miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2013. március 13. napján kihirdetett 4.B.425/2012/6. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott cselekménye a 2012. évi C törvény szerint a Btk.365.§ (1) bekezdés a/ pontja, (3) bekezdés a/ pontja és (4) bekezdés b/ pontja szerint minősül.

Ezért a bíróság 3 (három) év 6 (hat) hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 4 (négy) év közügyektől eltiltásra ítéli.

A vádlott feltételes szabadságra legkorábban büntetése kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során 4.000 (négyezer) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet a vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A **Tatabányai Törvényszék** 2013. március 13. napján kihirdetett **4.B.425/2012/6. számú** ítéletével bűnösnek mondta ki vádlottat rablás büntettének kísérletében a Btk.321.§ (1) bekezdés és (5) bekezdés a/ pontja szerint. Ezért 2 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó fegyházbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Beszámította a szabadságvesztésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett jellegüknek megfelelően az eljárásban lefoglalt bűnjelek elkobzásáról, az iratok közt való elhelyezéséről, megsemmisítéséről és kiadásáról, továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet kihirdetését követően az **ügyész** háromnapig gondolkodási időt tartott fenn, majd törvényes határidőn belül fellebbezett a vádlott terhére a kétszeres leszállás mellett kiszabott fegyházbüntetés lényeges mértékben történő súlyosítása érdekében, megjegyezve, hogy az időtartamhoz képest az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a végrehajtási fokozatot, mert az - helyesen - börtön lett volna. Kifejtette, hogy a terhelt cselekménye a befejezett

kísérletig jutott, az elkövetési érték pedig a megkívánt minősítéshez viszonyítva annak több mint ötszöröse.

A **vádlott** az irány megjelölése nélkül, míg **védője** enyhítésért jelentett be jogorvoslati kérelmet.

A **Fellebbviteli Főügyészség BF.90/2013/1-I. számú átiratában** az ügyészi fellebbezést helyes indokai alapján fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak ítélte. Kifejtette, hogy a törvényszék a perrendtartási szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, melynek alapján megalapozott tényállást állapított meg. Helyes a vádlott bűnösségére vont következtetés és a terhére megállapított bűncselekmény minősítése is törvényes, de a büntetés kiszabás körében az enyhítő körülményeknek a törvényszék túlzott jelentőséget tulajdonítva súlytalan büntetést alkalmazott. Utalt az ügyészi fellebbezés azon megállapításaira, miszerint a cselekmény tárgyi súlya kiemelkedő és nem a terhelt magatartásán múlt a kísérleti szakban maradás, hanem elsődlegesen a sértett lélekjelenlétén. Az vádlott által kifejtett fenyegetés komolynak bizonyult, mert a sértett fejében megfordult, hogy valóban bomba lehet a csomagban. A bűncselekmény motivációja és a terhelt társadalomra veszélyességének csekélyebb foka valóban alapot adhat a különös részi tételkeret alatt, az enyhítő szakasz alkalmazásával való büntetéskiszabásra, de a törvényi minimum egynegyedében meghatározott tartam nem alkalmas a büntetési célok elérésére, továbbá a kétszeres enyhítés ilyen mérvű kihasználását kísérlet esetén sem indokolják a bűnösségi körülmények. Ezért indítványozta a fő- és mellékbüntetés mértékének jelentős megemelését, egyebekben az ítélet helybenhagyását.

A **nyilvános ülésen** a főügyészség képviselője fenntartotta az átiratában foglaltakat. Az időbeli hatály tekintetében kifejtette, hogy az új Btk. szerint a cselekmény megnevezése nem változott, a büntetési tételkeret azonban 5-15 évi terjedő szabadságvesztés lett. A feltételes szabadságra bocsátás lehetősége szintén kedvezőbb. Indítványozta, hogy az ítélőtábla az új törvényt alkalmazza, a vádlott cselekményét a Btk.365.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont szerinti rablás büntetnének minősítse. A kiszabott büntetést az alacsonyabb büntetési tétel mellett is eltúlzottan enyhének, súlytalannak ítélve fenntartotta a jelentős súlyosításra irányuló indítványát.

A **védő** fenntartotta az enyhítésre irányuló fellebbezését azzal, hogy a tényállást és a minősítést nem vitatja. Leszögezte, hogy az enyhítő körülményeket az elsőfokú bíróság teljes körűen feltárta, ezeken túl csak a vádlott elnehezült élethelyzete adhat erkölcsi magyarázatot a tettére. Családja nagyon nehéz anyagi körülmények között él, havi 120.000 Ft-os devizahitelt törlesztnek, a feleség GYES-en van kb. 50.000 Ft a bevétele, és a beteg gyermekén kívül még két nevelt gyermekről is gondoskodnak. A terhelt az egyedüli kereső 1000-1500 euró jövedelemmel rendelkezik. Osztotta a főügyészség új Btk. alkalmazására vonatkozó indítványát, e körben rámutatva, hogy - a kétszeresen enyhítő rendelkezésre is figyelemmel - 1 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés kiszabására van lehetőség. Rámutatott, hogy nagyon dilettáns módon próbálta meg a vádlott a rablást végrehajtani; határozatlan volt, a sikerben egyáltalán nem bízott, nem is vette senki komolyan a szándékát. A nagyszámú enyhítő körülmény mellett egyetlen súlyosító körülményt tárt fel az elsőfokú

bíróság. Mindezekre figyelemmel lehetőséget látott arra, hogy az új Btk. szabályai szerint további enyhítésre kerüljön sor.

Vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

Az ítélet tábla a bejelentett fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdése alapján felülbírált, az ügyészi indítványban foglaltakat alaposnak ítélte, míg a védelmi fellebbezéseket az alábbiak szerint **nem találta alaposnak.**

Az elsőfokú bíróság törvényes rendben, az eljárási szabályokat betartva a bizonyítási eljárást a lehetséges teljes körben lefolytatta. Az ítélet tábla nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely akadályt jelentene az érdemi felülbírálatnak.

A törvényszék egy tárgyalást tartott, melynek során a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat feltárta. Azokat egyenként és összességében is értékelte, a vádlott vallomásaiban rejlő kisebb ellentmondásokat a nyilatkozatok elébe tárásával és szembesítéssel feloldotta. Mérlegelő tevékenysége megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

A tényállás meghatározása körében értékelte a vádlott, a sértett, valamint a vagyoni örök vallomásait, a helyszíni szemle jegyzőkönyv és lefoglalás adatait, a kamerafelvételeket, illetőleg a nyomozás során keletkezett más okiratokat. Indokát adta, hogy miként fogadta el az egyéb, személyi, illetve objektív bizonyítékokkal alátámasztott vádlotti előadást a tényállás alapjául.

A bűncselekménynek nem volt érdektelen tanúja, de a vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását és a sértett előadását nem kellett ütköztetni, mivel azok - apró eltéréssel - megegyeztek egymással. Mindketten vallották, hogy vádlott a pénzváltóban lévő bevételt a fenyegető tartalmú felirat és a bomba látszatát keltő csomag megmutatásával követelte, de ennél többet nem tett. A vádlott elmondta, miszerint teljes kilátástalansága vezetett odáig, hogy ilyen módon kíséreljen meg pénzt szerezni családja égető anyagi gondjai megoldására. A pénzváltó nem is vette őt komolyan, elmosolyodott és megnyomta a pánikgombot. Nem is akart elmenekülni, bevárta a biztonsági őrköt (nyom. irat 133-41. oldal).

A védekezés iránya csak a jelentős érték vitatására irányult, mivel a vádlott - állítása szerint - valójában csak egy-két ezer euróra számított, mert tudta, hogy időzáras páncélszekrényben tartják a pénzt, ezért csak a kasszában lévő összeget szerezheti meg. Ugyanakkor azt is elismerte, hogy ha a pénzváltó az összes pénzt odaadta volna, akkor elrakta volna és elviszi az egészet (6-os jkv. 4. oldal). A **sértett** vallotta, hogy az adott időpillanatban olyan lélekjelenléte volt, hogy rögtön megnyomta a riasztót, de megfordult a fejében az is; ha tényleg bomba van a vádlott által mutogatott csomagban és felrobban, akkor mindketten meghalnak. A riasztó rendszer bekapcsolása után az időzár mindössze öt percig tartott, és hozzá tudott volna férni a teljes összeghez, ha a vádlott kitartó a fenyegetésben (6-os jkv. 6. oldal).

A pénzváltó cég értékközlése szerint a vádlott támadásakor összesen 11.364.550 forintnak megfelelő forint és valuta volt a páncélszekrényben és a kasszában (nyom. irat 65. oldal). A biztonsági szolgálatvezető **1. tanú** elmondta, hogy a vádlott feltartóztatása után első

ránézésre elhitte; valóban bomba van a vádlott aktatáskájában. Mindenkit elküldött a teraszról, magukra zárta az ajtót és hívta a rendőröket (6-os jkv. 10. oldal).

A kamerafelvételek és **2. tanú** tanúvallomása alapján az is egyértelmű volt, hogy a vádlott elindult a **V. C.** bejárata felé és a mozgólépcsőnél tartott, amikor a vagyoniőr rászólt, hogy álljon meg (nyom.írat 93.oldal és 6. jkv. 8. oldal).

Az eljárási hibáktól mentesen, mérlegeléssel megállapított tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül.

A **tényállás** minden tekintetben **megalapozott**, így az ítéletábra a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében erre a tényállásra alapította a határozatát.

Mindezek alapján a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. A rablás vonatkozásában a terhelt is elismerte felelősségét, e minősítést senki nem vitatta, az az elkövetéskor hatályos Btk. szerint törvényes. A törvényszék jogi indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, mellyel a táblabíróság egyetértett.

Vádlott a fegyveresen, jelentős értékre elkövetett rablás minden tényállási elemét megvalósította. Olyan, forgalmas helyen lévő valutaváltót választott a rabláshoz, ahol joggal gondolta, hogy nagyobb mennyiségű pénz zsákmányolható a nyitvatartási idő végéhez közeli késődélutáni órában.

Az érték szerint minősülő, kísérleti szakban rekedt vagyon elleni cselekménynél vizsgálni kell az elkövetési szándékon belül azt is, hogy az a szándék milyen értékre nézve áll fenn. A rablásnál, mint eredmény bűncselekménynél az összeg meghatározása rendszerint nehézségbe ütközik, mert az elkövető általában nem határozza el, hogy milyen értékű rablást fog elkövetni. A minősítést megalapozó érték tekintetében, ha az elkövető magát a rablást határozta el és ezen belül is kimondottan pénzt akar megszerezni - mint a jelen esetben - akkor azt kell vizsgálni, hogy mennyi az a pénzösszeg, amit elvihetett volna. A vádlott a napi bevételt akarta elvinni, ez pedig az értékközlés alapján több mint 11 millió forint volt, ezért a rablási szándéka ezen érték szerint minősülő bűncselekményre terjed ki. Annak nincs relevanciája, hogy a vádlott mit „gondolt”, mennyi pénzt fog ott találni. Az elkövetési módból, és az ismert szándékból ugyanis nem vonható le olyan következtetés, hogy a cselekmény befejezésénél a - védekezése szerint - remélt pénzösszegnél nagyobb összeget nem vitt volna el. Maga sem tagadta, hogy minden pénzt elvitt volna, ha a sértett teljesíti a követelését.

Olyan módon álcázta a távirányítóval és a csomagolással az informatikai könyvet, amely méretében, formájában alkalmas volt azt a látszatot kelteni, hogy abban valamilyen időzített robbanó bomba van. A pénzkövetelésre irányuló, fenyegető tartalmú feliratot mutatott a pénzváltónak és ilyen kijelentéseket is tett. Tudta, hogy a pénzváltók gyakorta vannak kitéve rablás veszélyének, ezért természetes, ha megijednek az élet elleni fenyegető közléstől. A sértett életét valójában nem veszélyeztette a cselekmény, de erről ő nyilvánvalóan nem tudhatott. Nem a vádlott magatartásán múltott, hogy a sértett első reakciója nem a pénz átadása volt, hanem a riasztó berendezés beindítása.

Ezért nem tekintendő a cselekmény önkéntes abbahagyásának, hogy a terhelt a sértett váratlan viselkedése által kiváltott meglepetésében hagyott fel a cselekmény folytatásával, és maradt a rablás kísérleti szakban (BH2011.1. II. pont). A kísérlet teljes, a rabláshoz szükséges magatartást a vádlott teljes egészében kifejtette.

Az elsőfokú bíróság ítélete az büntetés kiszabási körülményeket teljes körűen tartalmazta.

Az időbeli hatály kérdésében az ítélet tábla osztotta a Főügyészség módosított indítványát a 2013. július 1. napjától hatályos Btk. alkalmazásában.

A vádlott terhére megállapított bűncselekmény büntetési tétele a korábbi 10-15 éves szabályozáshoz képest 5-15 évre csökkent. A bünteteskiszabás rendelkezései közül az ún. középértékes szabály is hatályban volt, a halmazati szabályok - eseti bűnelkövetőknél - szintén nem szigorodtak. A Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye kimondja, hogy - az új Btk. szerint kedvezőbb - a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, a törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a Btk.2.§ szerinti elbírálás fogalmába tartozik, vagyis megváltozása önmagában is alapot ad (enyhébb elbírálás címén) a jelenleg hatályos törvény alkalmazására.

Az ítélet tábla ezért a jelen elbíráláskor hatályos - Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. számú - törvény alapján a vádlott által fegyveresen, jelentős értékre elkövetett rablás büntetettének kísérletét a hatályos új Btk.365.§ (1) bekezdés a/ pontja, a (3) bekezdés a/ pontja és (4) bekezdés b/ pontja, illetve 10.§ (1) bekezdése szerint minősítette.

Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályban volt Btk. szerint szabta ki a - 2 év 6 hónap időtartamhoz képest helytelenül meghatározott - fegyházbüntetést, mely az enyhítő körülmények nagy száma ellenére is súlytalan volt, nem állt arányban a 10-15 éves büntetési tételű bűncselekmény tárgyi súlyával és nem volt alkalmas azon büntetési cél elérésére, amely az általános társadalmi megelőzésben fejeződik ki. A terhelt nem bűnöző életvitelű, a családja nehéz helyzete sarkallta a bűncselekmény elkövetésére, mely azonban nem megengedett megoldás a problémáinak rendezésére. A kétszeres leszállás alkalmazásának a fenti tényezők és a kísérlet ellenére sem volt törvényes indoka, a további enyhítés pedig szóba sem kerülhetett.

Az új Btk. szerint is 5-15 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett cselekményre tekintettel a Btk.82.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b/ pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazhatósága szempontjából a különös méltánylást érdemlőséget a másodfokú bíróság is megállapította.

Az ítélet tábla egyetértett a főügyészség azon álláspontjával, miszerint a kiemelkedő tárgyi súlyú, kétszeresen minősülő vagyon elleni, erőszakos bűncselekményt elkövető terhelttel szemben a törvényi minimumhoz jobban közelítő fegyházbüntetés és ahhoz igazodó közügyektől eltiltás szükséges, egyben arányos a Btk.79.§-ában és a 80.§ (1) bekezdésében írott büntetési célok; elsősorban a társadalom védelme megvalósulása érdekében.

Ezért a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát - a Btk.80.§ (2) bekezdésében írt 10 éves középértéket figyelembe véve - a 16/2007. BK vélemény 2.

pontjában írott másodfokon irányadó büntetéskiszabási szempontok alapján a rendelkező részben írt mértékben felemelte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk.37.§ (3) bekezdés ad/ pont 9. fordulata alapján fegyház.

A közügyekben való részvételre a bűncselekmény jellege folytán a terhelt nem méltó, ezért vele szemben a táblabíróság a szabadságvesztés tartamával arányosan emelt mértékű közügyektől eltiltást alkalmazott a Btk.61.§ (1) bekezdése és 62.§ (1) bekezdése alapján.

Vádlott a Btk.38.§ (2) bekezdés a/ pontja értelmében feltételes szabadságra legkorábban büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítéletábla a Tatabányai Törvényszék 2013. március 13. napján kihirdetett 4.B.425/2012/6. számú ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során vádlott kirendelt védőjének díjával összefüggésben felmerült bünygyi költség viselése a Be.381.§ (1) bekezdésén nyugszik.

Győr, 2014. március 20. napján

Dr. Zólyomi Csilla sk.	. Vajda Edit sk.	. Csák Csilla sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Záradék:

Ezzel az ítélettel a Tatabányai Törvényszék 2013. március 13. napján kihirdetett 4.B.425/2012/6. számú ítéletének meg nem változtatott része 2014. március 20. napján jogerőre emelkedett, és végrehajtható.

Győr, 2014. március 20. napján

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: